

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului

învinuirea lui

Valeriu Oprea

(art. 264 alin. (2) Cod penal)

(Dosarul nr. Ira-588/2023

Nr. PIGD 1-211318580-01-Ira-18042023)

Recursul depus până la 01 septembrie 2023 în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) CPP; În această cauză, despăgubirea pentru dauna morală de 100.000 de lei pentru cauzarea de leziuni corporale medii cu consecințe de durată nu este excesiv de mare.

01 aprilie 2025

Au examinat anterior cauza judecătorești:

Instanța de fond: Aliona Postu

Curtea de apel: Oxana Robu, Silvia Gîrbu, Sergiu Daguța

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul în cauza penală privind învinuirea lui Valeriu Oprea,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stella Bleșceaga, *Președinte,*

Ghenadie Eremciuc,

Vladislav Gribincea, *judcători,*

constată următoarele:

ASPECTE GENERALE ȘI DE PROCEDURĂ

1. Valeriu Oprea s-a născut în anul 1969 în raionul Ștefan Vodă. El a fost învinuit în baza art. 264 alin. (2) Cod penal (încălcarea regulilor de securitate a circulației rutiere, ce a cauzat vătămare medie a integrității corporale, cauzată în stare de ebrietate).

2. Valeriu Oprea a fost apărut de avocatul Carolina Bulgari.

3. În prima instanță cauza a fost examinată în procedură simplificată, conform art. 364¹ Cod de procedură penală. Valeriu Oprea a fost recunoscut vinovat în baza art. 264 alin. (2) Cod penal și condamnat la 160 de ore de muncă neremunerată în folosul comunității, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport. Instanța a dispus plata a 320 de lei către stat pentru realizarea raportului de expertiză și următoarele despăgubiri către partea vătămată Andrei Grițcan: 50.000 de lei pentru prejudiciul moral, 2.490 de lei pentru prejudiciul material și 5.000 de lei pentru cheltuieli de asistență juridică.

4. Instanța de apel a admis apelul avocatului Marin Popa, în numele părții vătămate, a casat parțial sentința în latura civilă și a pronunțat o nouă hotărâre prin care a dispus încasarea de la Valeriu Oprea în beneficiul părții vătămate Andrei Grițcan a sumei de 100.000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și 10.000 lei cheltuielile de asistență juridică. În rest dispozițiile sentinței au fost menținute.

5. La 13 februarie 2023, avocatul Carolina Bulgari, în numele inculpatului, a depus recurs în care solicită casarea deciziei, în partea acțiunii civile, nefiind de acord cu suma acordată drept prejudiciu moral.

6. Urmărirea penală a fost pornită la 30 iunie 2021 și s-a finalizat la 06 august 2021. Prima instanță a examinat cauza în perioada 09 august - 21 decembrie 2021. Instanța de apel a examinat cauza între 13 ianuarie - 15 noiembrie 2022. Dosarul a ajuns la Curtea Supremă de Justiție la 16 mai 2023.

ÎN FAPT

7. La 28 mai 2021, în jurul orei 20:00, Valeriu Oprea, fiind în stare de ebrietate alcoolică avansată (1,10 g/l alcool în sânge), s-a urcat la volanul automobilului de model „Toyota Prius”. În timp ce se deplasa pe traseul L-591 din raionul Ștefan Vodă, acesta nu s-a isprăvit cu conducerea automobilului și a tamponat partea

stângă laterală a automobilului de model „BMW 328” la volanul căruia se afla Andrei Grițcan. În consecință, ultimului i-a fost cauzată vătămare medie a integrității corporale. Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 264 alin. (2) din Codul penal.

8. Un raport de expertiză din 21 iunie 2021 a stabilit că prin accident lui Andrei Grițcan i-au fost cauzate următoarele vătămări: luxația manubriului sternal, fractura marginală-anterioară a corpului vertebral toracice Th 10, protruzie de disc intervertebral vertebrele toracice Th9-Th10, ce condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și se califică ca vătămare corporală medie. Potrivit declarațiilor părții vătămate făcute la etapa urmăririi penale, vătămarile aduse la coloana vertebrală îi cauzează dureri profunde, iar medicii i-au comunicat că astfel de fractură nu poate fi operată și va rămâne pe viață.

9. Avocatul Marin Popa și partea vătămată Andrei Grițcan au depus o acțiune civilă prin care au solicitat încasarea de la Valeriu Oprea a prejudiciului material în mărime de 2.000 de lei, ce reprezintă cheltuieli pentru realizarea actului de evaluare a prejudiciului material cauzat prin deteriorarea autovehiculului, 490 de lei costul investigațiilor medicale, 200.000 de lei prejudiciu moral și 10.000 de lei cheltuielile de asistență juridică. Conform Actului de examinare a mijlocului de transport din 22 iulie 2021 (vol. 1, f.d. 146-155), prejudiciul cauzat vehiculului BMW este de 87.821 de lei, sumă pe care partea vătămată nu solicită să fie recuperată de la inculpat.

10. La 21 decembrie 2021, prin [sentința Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă](#), Valeriu Oprea a fost recunoscut vinovat în baza art. 264 alin. (2) Cod penal și condamnat la 160 de ore de muncă neremunerată în folosul comunității, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport. Instanța a dispus obligarea lui Valeriu Oprea la plata sumei de 320 de lei cu titlu de cheltuieli judiciare în beneficiul statului, precum și la achitarea către partea vătămată Andrei Grițcan a sumei de 50.000 de lei cu titlu de prejudiciu moral, 2.490 de lei drept prejudiciu material și 5.000 de lei cheltuieli pentru asistență juridică.

11. Prima instanță a motivat acordarea prejudiciului moral în mărime de 50.000 de lei în favoarea părții vătămate Andrei Grițcan, având în vedere vătămările corporale medii suferite, suferințele psihice cauzate și impactul faptei inculpatului asupra acestuia. Cu privire la prejudiciul material, instanța a subliniat că partea vătămată a prezentat probe justificative pentru suma de 2.490 de lei. În ceea ce privește cheltuielile de asistență juridică, instanța a considerat că suma solicitată inițial, de 10.000 de lei, este disproporționată în raport cu volumul de muncă depus de avocat, care a participat doar la o singură ședință, reducând astfel suma acordată la 5.000 de lei.

12. La 3 ianuarie 2022, avocatul Marin Popa, în numele părții vătămate, a declarat apel, solicitând casarea sentinței în partea stabilirii pedepsei și soluționării acțiunii civile. El a cerut aplicarea unei pedepse de doi ani de închisoare, precum și obligarea inculpatului la plata prejudiciului moral în sumă de 200.000 de lei și a

cheltuielilor pentru asistență juridică în mărime de 10.000 de lei. Potrivit avocatului, inculpatul nu a acoperit prejudiciul cauzat și a manifestat indiferență față de starea de sănătate a părții vătămate. În urma accidentului, partea vătămată a suferit vătămări corporale medii, care au condus la o dizabilitate permanentă, cu stabilirea pe viitor a unui grad de invaliditate, afectându-i definitiv capacitatea de muncă fizică. De asemenea, el a invocat, că partea vătămată necesită o intervenție chirurgicală în străinătate. În ceea ce privește cheltuielile de asistență juridică de 10.000 de lei, avocatul a arătat că acestea sunt justificate printr-un bon de plată de strictă evidență și sunt confirmate de volumul de muncă desfășurat în cadrul cauzei penale.

13. La 15 noiembrie 2022, [Curtea de Apel Chișinău](#) a admis apelul, casând parțial sentința în latura civilă și pronunțând o nouă hotărâre în această privință. Instanța a dispus ca Valeriu Oprea să plătească în beneficiul lui Andrei Grițcan suma de 100.000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și 10.000 de lei pentru cheltuieli de asistență juridică. De asemenea, instanța de apel a constatat că pedeapsa aplicată inculpatului de prima instanță este proporțională și echitabilă, având în vedere că infracțiunea a fost comisă din imprudență.

14. Instanța a considerat că o compensație de 100.000 de lei pentru prejudiciul moral este echitabilă, având în vedere indiferența manifestată de inculpat față de fapta sa și consecințele acesteia. Instanța de apel a subliniat că inculpatul nu a restituit prejudiciul moral, nu a cerut iertare părții vătămate și nu a manifestat niciun interes față de starea de sănătate a acesteia. Deși partea vătămată a invocat că i-a fost acordat un grad de dizabilitate ca urmare a vătămarilor cauzate prin accident, instanța a constatat că probe în acest sens nu au fost prezentate. Cu referire la cheltuielile de asistență juridică, instanța de apel a considerat rezonabilă suma de 10.000 de lei, având în vedere complexitatea cauzei, numărul actelor procesuale întocmite de avocat, precum și timpul dedicat participării acestuia atât la etapa de urmărire penală, cât și în instanța de judecată. Aceste cheltuieli au fost confirmate prin mandatul avocațial și chitanța de plată, care au fost emise la 24 iunie 2021, în condițiile în care cauza penală a fost trimisă în instanță la 06 august 2021. Decizia motivată a fost pronunțată la 31 ianuarie 2023.

15. La 13 februarie 2023, avocatul Carolina Bulgari, în numele condamnatului, a depus recurs în baza art. 427 alin. (1) pct. 6), 15), 16) din Codul de procedură penală, în vigoare până la 01 septembrie 2023. Avocatul solicită casarea parțială a deciziei instanței de apel în latura civilă și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să se dispună încasarea din contul lui Valeriu Oprea, în beneficiul lui Andrei Guțan, a sumei de 50.000 lei cu titlu de prejudiciu moral. Recurentul a reiterat că partea vătămată nu a prezentat nicio probă care să confirme faptul că, în urma accidentului rutier, aceasta a primit un grad de dizabilitate sau un grad redus de capacitate de muncă.

16. La 09 octombrie 2023, Curtea Supremă de Justiție a solicitat depunerea referinței la recurs. La 03 martie 2025, procurorul Sergiu Crijanovschi a depus referință și a solicitat respingerea recursului ca inadmisibil.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

17. Articolul 220. Cod de procedură penală prevede următoarele:

„Articolul 220. Aplicarea legislației la examinarea acțiunii civile

(1) Acțiunea civilă în procesul penal se soluționează în conformitate cu prevederile prezentului cod.

(2) Normele procedurii civile ... se aplică dacă ele nu contravin principiilor procesului penal și dacă normele procesului penal nu prevăd asemenea reglementări.

(3) Hotărârea privind acțiunea civilă se adoptă în conformitate cu normele dreptului civil și ale altor domenii de drept.”

18. Cererea de recurs a fost depusă până la 01 septembrie 2023. La acea dată, partea relevantă a art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală era următoarea:

„(1) Hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în următoarele temeuri:

...

6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

...

15) instanța de judecată internațională, prin hotărâre pe un alt caz, a constatat o încălcare la nivel național a drepturilor și libertăților omului care poate fi reparată și în această cauză;

16) norma de drept aplicată în hotărârea atacată contravine unei hotărâri de aplicare a aceleiași norme date anterior de către Curtea Supremă de Justiție.”

19. Articolul 2037 alin. (1)-(3) Cod civil prevăd următoarele:

„(1) Mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate.

(2) Caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate.

(3) La determinarea despăgubirii, instanța de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obișnuit în împrejurări similare și, pe de altă parte, ia în cont particularitățile cazului.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

20. Recursul examinat a fost declarat în 30 de zile de la pronunțarea deciziei motivate a instanței de apel, adică a fost depus în termen.

21. Art. 434 Cod de procedură penală prevede că instanța de recurs verifică legalitatea hotărârii atacate doar în limitele invocate în recurs. Această prevedere nu permite instanței de recurs să admită recursul din alte considerente decât cele invocate în recurs. De asemenea, ea nu permite instanței de recurs să verifice oportunitatea unei soluții judecătorești date de instanța de fond sau apel atât timp cât aceasta este legală (decizia CSJ nr. [1ra-854/2022](#), § 85). 1. Totuși, legea nu interzice instanței de recurs să recalifice considerentele invocate în recurs de la un temei de recurs la altul (decizia CSJ nr. [1ra-1520/2023](#), § 56).

22. Recursul se bazează pe art. 427 alin. (1) pct. 6), 15), 16) Cod de procedură penală. Recursul vizează dezacordul condamnatului cu suma prejudiciului moral adjudecată de către instanța de apel. Recurentul nu a motivat în vreun fel temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 15), 16) Cod de procedură penală. Nu este indicat care hotărâre a instanței internaționale a constatat o încălcare a drepturilor fundamentale ce ar putea fi reparată în această cauză. De asemenea, nu se menționează care normă de drept aplicată în hotărârea atacată contravine unei decizii anterioare a Curții Supreme de Justiție. Din acest motiv, în această parte, recursul este vădit neîntemeiat. Recursul va fi examinat doar prin prisma art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

23. Recurentul este de acord cu despăgubirea de 50.000 de lei, însă nu este de acord cu cea de 100.000 de lei. În opinia recurentului, prejudiciului moral stabilit de instanța de apel nu este probat și despăgubirea de 100.000 de lei este exagerată.

24. Este cert că vătămarea cauzată de condamnat părții vătămată i-a cauzat inevitabil ultimei suferințe morale și psihice (*mutatis mutandis* hot. CtEDO [Guja v. Moldova](#), 2008, § 101). Instanța de apel a justificat acordarea despăgubirii pentru prejudiciul moral de 100.000 de lei prin faptul că părții vătămate i-a fost cauzată o vătămare corporală medie, condamnatul nu și-a cerut scuze, nu a reparat prejudiciul cauzat și nu s-a interesat de starea de sănătate a victimei. Completul nu consideră această motivare vădit nerezonabilă, având în vedere impactul semnificativ asupra stării fizice și psihice a părții vătămate cauzate de accident (a se vedea para. 8). Prin urmare, în ceea ce privește art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, recursul de asemenea este vădit neîntemeiat.

25. Din motivele de mai sus, în conformitate cu art. 432 alin (2) pct. 4), Cod de procedură penală,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul avocatului Carolina Bulgari împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 noiembrie 2022.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stella Bleșceaga

Judecători

Ghenadie Eremciuc

Vladislav Gribincea